

ПРОТОКОЛ № 4

обговорення (оновлення) освітньої програми

від «19» травня 2026 р.

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Спеціальність: В9 Історія та археологія

Кваліфікація: Магістр історії та археології

Назва ОНП: Історія та археологія

Присутні:

Гарант ОП: **Рац Адальберт Йосипович**, доктор філософії у галузі природничих наук, доцент кафедри історії та суспільних дисциплін.

Члени проєктної групи: **Сакал Імре Імреєвич**, доктор філософії з історичних наук, доцент кафедри історії та суспільних дисциплін; **Вароді Наталія Федорівна**, доктор габілітований, професор кафедри історії та суспільних дисциплін; **Радванські Агоштон**, здобувач вищої освіти ОП «Історія та археологія», II курс.

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують ОП: **Молнар Д Єлизавета Олександрівна**, завідувач кафедри історії та суспільних дисциплін; **Молнар Федір Федорович**, заступник завідувача кафедри історії та суспільних дисциплін; **Чотарі Юрій Юрійович**, кандидат історичних наук, професор кафедри історії та суспільних дисциплін.

Представники здобувачів (студентів): **Радванські Агоштон, Орос Меланія Аттілівна**.

Зовнішні стейкхолдери (роботодавці): **Місюк Михайло Дмитрович**, директор Державного архіву Закарпатської області.

Представники випускників попередніх років: **Марусич Ерік Сергійович**

Представники баз практик: **Поллої Каталін Дезидерівна**, доктор філософії в галузі гуманітарних наук, директор Науково-дослідницького центру Тиводора Легоцького

Експерти інших ЗВО: **Мойжес Володимир Валерійович**, кандидат історичних наук, завідувач кафедри археології, етнології та культурології факультету історії та міжнародних відносин Ужгородського національного університету, директор Археологічного музею ім. Е. А. Балагурі; **Варга Жужанна**, доктор історичних наук, керівник Докторської програми Нової та новітньої історії Угорщини Наукового університету ім. Л. Етвеша (м. Будапешт, Угорщина); член правління European Rural History Organisation (Європейської організації сільської історії).

1. Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (які затверджені Постановою КМУ №1187 від 30.12.15 р. в редакції Постанови КМУ № 365 від 24.03.2021 р.), «Положення про організацію освітнього процесу», «Положення про Гаранта освітньої програми та групу забезпечення спеціальності», «Положення про стейкхолдерів освітніх програм», «Положення про складання та оновлення освітніх програм», «Методичних рекомендацій до складання та оновлення освітніх програм», стандарту 1.2 Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG), Наказу ректора № 143-Вн від 23 грудня 2025 р. «Про розроблення, обговорення аналіз, оприлюднення та затвердження проектів освітніх програм на 2026/2027 навчальний рік», на розширеному засіданні кафедри було проведено аналіз, перегляд і оновлення ОНП «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2. У процесі обговорення учасники засідання переглянули та проаналізували:

- Вимоги стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 032 «Історія та археологія» затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 31.05.2021 р. року № 603.
- Зміни у законодавстві України, нормативних актах Міністерства освіти і науки України, НАЗЯВО щодо вищої освіти.
- Відповідні Накази, положення, інші розпорядчі документи керівництва УР.
- Рекомендації, зауваження попередніх акредитаційних експертиз, перевірок.
- Досвід вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти.
- Кількість поданих заяв на ОНП за останні 5 років.
- Кількість зарахованих на ОНП за останні 5 років.
- Кількість здобувачів, які відраховані з ОНП за останні 5 років.
- Кількість випускників ОНП за останні 5 років.
- Дані про працевлаштування / продовження навчання випускників ОНП за останні 5 років.
- Результати екзаменаційних сесій здобувачів, які навчалися / навчаються на ОНП з усіх ОК за останні 5 років.
- Результати й досвід атестації здобувачів за останні 5 років.
- Результати анкетування здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП, за останні 3 роки.
- Результати анкетування науково-педагогічних працівників, що викладають за ОНП, за останні 3 роки.
- Результати анкетування стейкхолдерів за останні 3 роки.
- Зауваження та рекомендації до ОНП, які розміщені на офіційному сайті УР у відкритому режимі.
- Відгуки, рекомендації роботодавців, пропозиції зовнішніх стейкхолдерів.
- Рецензії зовнішніх експертів-практиків щодо ОНП.
- Відповідність вимогам пп. 37, 38 Ліцензійних умов науково-педагогічних працівників, які забезпечують ОНП.

Проаналізовані документи додаються до Протоколу.

3. Учасники засідання внесли свої пропозиції щодо оновлення і вдосконалення ОНП:

Гарант освітньої програми Рац Адальберт Йосипович ознайомив учасників засідання зі змістом та структурою ОНП, охарактеризував її мету та особливості. Гарант ОНП озвучив перелік освітніх компонентів, проаналізував фахові компетентності та програмні результати навчання.

У процесі обговорення учасники засідання відзначили регіональну потребу у фахівцях-істориках в Закарпатській області, зокрема у Берегівському районі.

Із кількістю поданих заяв на ОНП за останні 5 років можна ознайомитися на сайті ЗУІ за покликанням: <https://kme.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/ukr-a-kmf-jelentkezettek-szama-az-elmult-11-tanevben.pdf>.

Із кількістю здобувачів, зарахованих на ОНП за останні 5 років, можна ознайомитися на сайті ЗУІ за покликанням: <https://kme.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/ukr-az-1.-evfolyamra-beiratkozott-hallgatok-szama-az-elmult-11-tanevben.pdf>.

Із кількістю здобувачів, які відраховані з ОНП за останні 5 років, можна ознайомитися на сайті ЗУІ за покликанням: <https://kme.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/ukr-lemorzsolodo-hallgatok-szama-az-elmult-10-tanevben.pdf>.

Гарант ОНП звернув увагу учасників на:

- результати анкетування здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП;
- результати анкетування науково-педагогічних працівників, що викладають за ОНП;
- результати екзаменаційних сесій здобувачів, які навчаються за ОНП, за кожним освітнім компонентом;
- досвід атестації (захисту магістерської роботи).

Гарант освітньої програми прозвітував про результати останньої акредитаційної експертизи, та ознайомив із рекомендаціями експертної комісії та галузевої експертної ради НАЗЯВО. Відповідно до цих рекомендацій, були запропоновані наступні зміни до освітньої програми:

1. За ініціативою гаранта – введення в ОП інформації, що була затверджена на засіданнях Ради із забезпечення якості вищої освіти та Вченої ради УР (код ISCED-F, умови вступу, оновлення нормативної бази та посилань);

2. За ініціативою гаранта – уточнення посад відповідно до чинної редакції Національного класифікатора України (КЛАСИФІКАТОР ПРОФЕСІЙ ДК 003:2010) на наступне:

2310.2 Інші викладачі закладів вищої освіти

2431.1 Наукові співробітники (архівна справа, музеєзнавство)

2431.2 Архіваріуси та зберігачі у музеях та бібліотеках

2442.1 Наукові співробітники (археографія, археологія, географія, кримінологія, палеографія, соціологія)

2442.2 Археографи, археологи, географи, кримінологи, палеографи та соціологи

2443.1 Наукові співробітники (філософія, історія, політологія)

2443.2 Філософи, історики та політологи

3. За ініціативою науково-педагогічних працівників кафедри, членів групи забезпечення та зовнішніх стейкхолдерів ОП були обговорені пропозиції щодо зміни освітніх компонентів:

- елементи ОК «Основи академічного письма», «Вступ до методології усної історії» та «Вступ до методології дослідження історичної пам'яті» об'єднуються у новий ОК «Теорія та практика історичної науки» (6 кредити) (пропозиція від Молнар Д. Єлизавета);

- замість ОК «Теорія та методика історичних досліджень (Методика архівних досліджень, Історіографія)» вводиться новий ОК: «Архівознавство» (3 кредити) та ОК «Музеєзнавство» (5 кредитів) (пропозиція від Місюк М. та Чотарі Ю.);

- у випадку ОК «Сучасні методи дослідження історії суспільства» та «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі» вводиться нова назва: «Сучасні методи дослідження історії» та «Методика викладання у вищій школі» (пропозиція від Молнар Ф.);

- замість ОК «Виміри зовнішньополітичного мислення в Центрально-Східній Європі у XIX столітті (англійською мовою)» вводиться новий ОК «Суспільно-політична історія Закарпаття у XIX столітті (англійською мовою)» (пропозиція від Молнар Ф.);

- вводяться нові ОК: «Церква і суспільство в Східно-Центральній Європі в новому часі» (3 кредити) та «Відносини політичної влади та церкви в Східно-Центральній Європі у XX столітті» (4 кредити) (пропозиція від Сокал І.);

- уточнення назви практики «Науково-дослідна виробнича практика (археологічна, музейно-архівна)» (пропозиція від Мойжес В.).

4. Відповідно до змін в переліку ОК, були введені зміни щодо кількості кредитів, в тому числі і у випадку атестації: «Атестація (захист магістерської роботи)» замість 3 кредитів від 2026 р. отримає 1 кредит. Разом із цим збільшується число кредитів для ОК «Науково-дослідна виробнича практика (археологічна, музейно-архівна)» (7 замість 6), та ОК «Переддипломна науково-дослідна практика (Підготовка магістерської роботи)» (12 замість 7) (пропозиції від Варга Ж., Вароді Н., Поллої К.).

5. Відповідно до змін у переліку ОК в оновленій освітній програмі, були введені зміни також щодо послідовності вивчення ОК. З третього семестру були переведені до першого та другого семестру ОК «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (причина – єдиний мовний блок дисциплін в першому семестрі) та «Природничі методи в археології» (причина – ОК є передумовою для проходження практики «Науково-дослідна виробнича практика (археологічна)» у другому семестрі) (пропозиція від Марусич Е., Радванські А., Орос М., Рац А.).

6. Відповідно до змін у переліку ОК були змінені дані у таблицях матриць відповідностей (Додатки 2-4 ОНП «Історія та археологія») (пропозиція від Рац А.).

Рецензенти освітньої програми (Місюк М., Мойжес В., Варга Ж.) ознайомили присутніх зі своїми зауваженнями та міркуваннями стосовно змісту ОНП.

4. На основі аналізу та обговорення освітньої програми «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти УХВАЛИЛИ:

1. З метою удосконалення освітньої програми оновити ОНП згідно з вимогами чинного законодавства та внутрішніх положень закладу.
2. При оновленні ОНП врахувати вищезазначені пропозиції науково-педагогічних працівників, здобувачів, випускників та зовнішніх стейкхолдерів.
3. Додати до ОНП рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів, що є визнаними професіоналами та/або практиками в академічному та/або фаховому середовищі предметної області ОНП.
4. Подати оновлену освітньо-наукову програму «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти на аналіз до Ради із забезпечення якості вищої освіти.
5. Рекомендувати схвалити оновлену освітню програму «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти для надання у подальшому на розгляд та затвердження Вченої раді УР.

Затверджені Вченою радою освітні програми, рецензії до них та протоколи обговорення виставляються на веб-сторінці закладу.

Дата: 19 травня 2026 р.

Завідувач кафедри:

Молнар Д Єлизавета Олександрівна

Гарант ОНП:

Рац Адальберт Йосипович